

Những nhà hàng, quán cafe được thiết kế với không gian mang nét thôn quê là sự lựa chọn của nhiều du khách

Ảnh: L.M

Giữ hồn quê giữa lòng di sản

LÊ MINH

Có thể nói, sau khi Phong Nha - Kẻ Bàng được UNESCO công nhận là di sản thiên nhiên thế giới, cuộc sống của những người dân địa phương khu vực vùng đệm di sản đã có nhiều thay đổi, khởi sắc. Họ bắt đầu chú trọng vào ngành “công nghiệp không khói”. Mặc dù mỗi người đều có những hoài bão và hướng đi riêng để làm du lịch, song họ vẫn đang từng ngày góp phần lưu giữ và bảo tồn những giá trị truyền thống của quê hương.

Làm du lịch theo cách của người trẻ...

Nằm giữa lòng Di sản thiên nhiên thế giới Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, xã Sơn Trạch (huyện Bố Trạch) là điểm đến của nhiều du khách trong nước và quốc tế. Khi đến trung tâm của xã miền núi này, chắc hẳn bạn sẽ ấn tượng với những nhà hàng, quán cafe, quán ăn... được thiết kế độc

đáo với khung cảnh yên bình, hài hòa mang đậm nét làng quê Việt Nam. Mà chủ nhân của những nhà hàng, quán cafe ấy là những người mang đầy tâm huyết, sự sáng tạo, năng động của tuổi trẻ. Sau cuộc hành trình dài khám phá hang động, tìm hiểu mảnh đất, con người, văn hóa nơi đây, bạn có thể nghỉ chân thư giãn trong không gian mộc mạc, yên bình được trang trí bằng những

khóm trúc, bụi chuối, những sản phẩm từ chất liệu tre và thả lỏng mình ngắm những bức tranh làng quê bình dị, yên ả hay thưởng thức những món ăn dân dã, mang đậm hương vị ẩm thực Việt Nam. Đó là các nhà hàng, quán cafe như Lantern Vietnamese Restaurant, D-Arts zone, Phong Nha Coffee Station, Bamboo Cafe...

Lantern Vietnamese Restaurant là một trong những nhà hàng khá nổi tiếng ở xã Sơn Trạch. Nhà hàng thu hút du khách không chỉ bởi không gian ấm cúng mà còn có thực đơn phong phú với những món ăn dân dã, đồng quê. Anh Đinh Anh Tuấn (sinh năm 1985, thôn Xuân Tiến) chủ nhà hàng chia sẻ: “Sơn Trạch là vùng đất mà thiên nhiên đã ưu đãi, ban tặng cho nhiều lợi thế để phát triển du lịch. Tôi đã ấp ủ trong mình bao dự định, kế hoạch để khởi nghiệp ngay trên mảnh đất mình được sinh ra và lớn lên. Vì vậy, với số vốn trong những năm đi xuất khẩu lao động nước ngoài cùng những kinh nghiệm làm việc tại các khách sạn, nhà hàng sau khi về nước, tôi đã mạnh dạn đầu tư để biến những ý tưởng, dự định của mình thành hiện thực”. Năm 2014, vợ chồng anh Tuấn mở một quán ăn nhỏ phục vụ khách du lịch. Dần dần, quán của anh chị đã thu hút được số lượng lớn du khách. Sau gần một năm hoạt động, anh Tuấn nhận thấy những vị khách đến quán phần lớn là khách nước ngoài và họ rất thích được thưởng thức những món ăn dân dã của địa phương. Chính vì vậy, anh đã mạnh dạn mở rộng quy mô, xây dựng nhà hàng và chú trọng đến những món ăn mang đậm hương vị quê hương, đây cũng là cách để anh lưu giữ sự tinh túy, nét đặc trưng văn hóa ẩm thực của địa phương. Đến với Lantern Vietnamese Restaurant du khách sẽ được thưởng thức món cá lóc đồng vàng ươm hòa cùng vị cay nồng của chén mắm gừng, món cá trắm sông Sơn sốt cà với hương vị thơm ngon, đậm đà hay những quả cà pháo dòn rụm bên bát cơm trắng nóng hổi... Một điều khá đặc biệt nữa là du khách sẽ có những trải nghiệm thú vị khi được tham gia lớp học nấu ăn do nhân viên nhà hàng hướng dẫn. Tại đây, du khách sẽ được đi chợ quê

và tự tay chọn những sản vật địa phương để chế biến món ăn. Đây là cách làm hiệu quả để khách du lịch hiểu hơn về văn hóa ẩm thực địa phương cũng như cuộc sống thường ngày của người dân bản địa qua các phiên chợ.

Hiện nhà hàng của anh Tuấn đã trở thành một điểm dừng chân quen thuộc của nhiều thực khách khi muốn thưởng thức những món ăn mang đặc trưng hương vị quê nhà và có lượng khách ổn định từ 120 đến 150 lượt khách/ ngày. Ngoài ra, anh Tuấn còn sử dụng trang TripAdvisor (là trang web du lịch lớn nhất thế giới, với hàng triệu khách du lịch truy cập để tìm hiểu thông tin, lập kế hoạch cho chuyến đi và để người sử dụng bình chọn, đánh giá chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch) như là một cầu nối trao đổi thông tin du lịch với mọi người trên toàn thế giới và xem những phản hồi của du khách là những lời khích lệ, góp ý giúp nhà hàng ngày càng hoàn thiện hơn để góp phần quảng bá văn hóa ẩm thực Việt. Chị Maddie, một du khách đến từ nước Anh vui vẻ cho biết: “Những món ăn ở nhà hàng rất ngon, mọi người vui vẻ, thân thiện. Đặc biệt, tôi cảm thấy rất tuyệt khi tự mình nấu những món ăn của đất nước các bạn”.

Khi nông dân làm du lịch...

Được thiên nhiên ưu đãi, ban tặng những cảnh quan hùng vĩ, đẹp huyền ảo và bí ẩn, nên lượng khách du lịch đến với Phong Nha - Kẻ Bàng ngày càng đông. Chính vì vậy, không chỉ những người trẻ mà những người nông dân trên vùng quê sơn cước này cũng mạnh dạn “xấn tay” làm du lịch. Là một địa phương sớm phát triển mô hình du lịch cộng đồng, hiện xã Sơn Trạch có khoảng 30 mô hình homestay (lưu trú tại nhà dân). Bên cạnh những homestay được xây dựng quy mô, hiện đại với số vốn đầu tư lớn thì một số người nông dân nơi đây lại chọn cho mình lối đi riêng. Những người nông dân ấy đã biết khai thác những lợi thế địa phương và xây dựng những mô hình homestay rất đời bình dị như chính con người họ vậy. Những nét giản dị, mộc mạc của một làng quê như được gói trọn, lưu giữ trong những mô hình homestay và đã để lại dấu ấn đặc biệt đối

với không ít du khách. Cùng với việc được trải nghiệm cuộc sống, sinh hoạt của những người nông dân, du khách có thể tham gia nhiều hoạt động hấp dẫn như đạp xe đạp, tắm sông, câu cá... Qua đó, khách du lịch sẽ hiểu hơn về cuộc sống cũng như văn hóa của người dân bản địa.

Nép mình bên dòng sông Sơn thơ mộng, phía trước là những dãy lèn đá cao, Behome Homestay (thôn Phong Nha, xã Sơn Trạch) là địa điểm lý tưởng cho những du khách thích đắm mình trong không gian yên bình của chốn thôn quê. Sau 3 năm hoạt động, hiện cơ sở du lịch của vợ chồng anh nông dân Trần Đức Minh (43 tuổi) là chốn nghỉ chân của rất nhiều du khách, đặc biệt là khách quốc tế với khoảng 6 lượt khách/ngày. 5 căn phòng của Behome Homestay được thiết kế từ những ngôi nhà cột với mái ngói rêu phong ẩn mình sau những tán lá cây. Nơi đây được trang trí đơn giản, tỉ mỉ nhưng cũng không kém phần tinh tế bằng những vật dụng rất đời gần gũi như chiếc chõng tre, đèn măng sông, những cái chum, cái vại, cái nơm, cái oi, gạo dứa, cái thúng, cái mẹt... Du khách đến đây không chỉ tận hưởng không gian của làng quê yên ả với tiếng gà gáy sớm mà còn cùng gia đình anh chị đi làm đồng và quây quần bên mâm cơm gia đình khi trời vừa chập choạng tối.

Có lẽ, trên miền đất di sản, chuyện những người nông dân làm du lịch đã không còn là câu chuyện xa lạ. Những người nông dân ấy, họ không ngừng nỗ lực tạo ấn tượng cho du khách khi đặt chân đến mảnh đất này. Và rồi, họ tiễn chân du khách bằng cả tấm lòng của người dân quê mộc mạc được gửi gắm trong những sản phẩm lưu niệm, sản vật đặc trưng của địa phương như các bức tranh về phong cảnh làng quê, về Phong Nha - Kẻ Bàng; những chiếc nón lá của Hợp tác xã nón lá Mỹ Trạch; các sản phẩm mây xiên của Hợp tác xã sản xuất dịch vụ mây xiên Quảng Phương; rượu Võ Xá; khoai deo; tép khô sông Sơn... Mặc dù, những sản phẩm lưu niệm, sản vật địa phương ấy đơn sơ, giản dị nhưng nó lại là thành quả lao động vất vả, mang nét gần gũi, thân thiết trong đời sống người nông dân. Chị Trần Thùy Linh, một

du khách đến từ Hà Nội chia sẻ: “Đây là lần đầu tiên tôi cùng gia đình đến Quảng Bình. Quả thực, tôi thấy choáng ngợp trước vẻ đẹp tráng lệ, đầy bí ẩn của động Phong Nha, động Thiên Đường và cũng rất ấn tượng với phong cảnh nơi đây. Kết thúc chuyến tham qua, tôi sẽ mua khoai deo - sản phẩm đặc trưng của Quảng Bình về làm quà cho người thân, bạn bè đồng nghiệp”. Và rồi, những món quà quê ấy sẽ đi khắp muôn phương mang thông điệp về văn hóa, vùng đất, con người và là cơ hội để quảng bá hình ảnh du lịch địa phương.

Giữ hồn quê giữa lòng di sản

Theo số liệu thống kê của Ban quản lý Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, trong 6 tháng đầu năm 2018, tổng lượng khách tham quan Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng là 460.337 lượt khách (tăng 7,2% so với cùng kỳ). Trong đó, khách trong nước 364.358 lượt (tăng 4% so với cùng kỳ), khách quốc tế 95.979 lượt (tăng 21,3 % so với cùng kỳ). Đó là kết quả từ sự quan tâm, đầu tư của tỉnh Quảng Bình, các ban ngành liên quan, doanh nghiệp và cả sự nỗ lực của người dân nơi đây. Với sự sáng tạo, dám nghĩ dám làm của người trẻ hay qua cách sử dụng, khai thác những lợi thế địa phương của người nông dân đã góp phần vào sự phát triển chung của du lịch Quảng Bình.

Ngoài ra, thông qua hoạt động du lịch, người dân nơi đây còn giúp du khách hiểu hơn về văn hóa bản địa, góp phần gìn giữ, bảo tồn giá trị của quê hương qua các món ăn dân dã, qua các hình thức du lịch cộng đồng, qua những sản phẩm lưu niệm, sản vật địa phương... Để rồi đọng lại trong tâm thức của du khách là hồi ức sâu lắng, khó quên về những miền quê Quảng Bình mộc mạc, giản dị và tươi đẹp.

Tiếp tục phát huy những tiềm năng, thế mạnh trên mảnh đất di sản, những người dân nơi đây đang không ngừng nỗ lực chung tay góp sức lưu giữ nét đẹp văn hóa truyền thống mang đậm hồn cốt quê nhà, đồng thời giới thiệu, quảng bá hình ảnh Quảng Bình đến gần với du khách theo cách riêng của mình ■

L.M